

Biografia

La delícia del mitòman

■ **D. Sam Abrams**

L'estudiosa, biògrafa i pedagoga Margarida Prats Ripoll ha dedicat una part important dels seus esforços intel·lectuals a custodiar amb discreció i encert el llegat literari i humà de Màrius Torres. La seva tesina i més tard la seva tesi doctoral versaven sobre el poeta. El 1987 va publicar la monografia *Màrius Torres. L'home i el poeta*. Ha tingut cura de la millor i més completa edició de l'obra en vers i prosa de l'autor, publicada ja el 1993 i reeditada més tard. I ara anuncia la publicació, aviat, de l'edició crítica de la producció lírica de Torres.

Però abans d'establir el text definitiu de l'autor, Margarida Prats Ripoll ens ha volgut regalar una autèntica delícia per als mitòmans de la poesia: *Màrius Torres. Del poeta al lector*. Es tracta d'un manual general de recursos i materials

sobre la figura i l'obra de Màrius Torres. El llibre està estructurat en cinc seccions independents que s'entrellacen entre si després d'una lectura transversal del conjunt.

El llibre s'obre amb una secció biogràfica que recull un resseguiment dels 27 moments crucials que verte-

bren la vida de Torres, agrupats en tres parts que corresponen a la infantesa i la joventut (1910-1935), els anys de la guerra i el sanatori (1936-1938) i l'època de la postguerra i la mort del poeta (1939-1942). Després, hi ha una tria de l'obra original: 41 poemes, 5 traduccions i 2 textos en prosa. La tercera secció és una mostra de 17 traduccions de Torres a altres llengües i textos en homenatge a Torres com ara les famoses tankes de Carles Riba. La quarta secció aplega tres itineraris literaris de Màrius Torres que es van fer a Lleida capi-

El poeta Màrius Torres

tal, a Barcelona i al Vallès Oriental i Osona. Finalment hi trobem una secció, la cinquena, sobre la teoria poètica de Torres. En un apèndix que clou el llibre tenim textos diversos sobre Torres i un repertori de fonts bibliogràfiques en diferents suports. I tot el volum està ple de documentació gràfica, com ara fotos de persones, paisatges i objectes personals del poeta, reproduccions de manuscrits, mecanoscrits, dibuixos i pintures, i mapes de cara als itineraris literaris.

A les lleixes de les nostres biblioteques hem de fer un lloc al costat de l'obra completa de Màrius Torres per col·locar-hi aquest llibre orquestrat per Margarida Prats Ripoll, tant si som professors de literatura, apassionats del poeta o lectors generals. Un llibre complet, informat, àgil, interessant i amè, fruit de llargs anys de dedicació. Un llibre així no s'improvisa.*

Màrius Torres
Del poeta al lector

Margarida Prats Ripoll
Pagès Editors
Lleida, 2008
Preu: 18 euros
Pàgines: 291

■ Una evocació molt completa i molt precisa de la figura humana i l'obra literària d'uns dels grans referents de la poesia moderna, Màrius Torres

1 2 3 4 5

Juvenil

Molta fredor i poca ànima

■ **Andreu Sotorra**

Lluís Hernández i Sonali (el Pont de Suert, 1956), docent de professió, llicenciat en filologia hispànica i doctor en ciències per la UPC, ha fet una novel·la breu que és una teoria sobre el control de la vida humana.

En el món de ficció que retrata, tothom ha de posseir un certificat per saber quan li toca doblegar el coll i anar al clot. I una corporació ho ha de supervisar tot, inclosa la fi del món. I la dels gats, si cal! ¿Què hi pinten els gats, al final de la novel·la, ni que diguin que tenen set vides, si no és per adonar-se, quan ja és tard, que es tracta d'una novel·la amb premi Folch i Torres que s'hauria d'adreçar a lectors en període infantil?

La teoria científica i la hipòtesi d'un futur que ningú no ha vist s'han menjat la literatura. La trama intercala un avorridíssim i buròcrata codi legislatiu en cada capítol -la Llei del Certificat- que simplement té tant d'interès per al lector corrent -jo mateix en sóc un exemple- com un rave en un plat de postres.

Molt orwellià, però sense els efectes literaris imprescindibles que ho facin creïble. La novel·la, a pesar de les bones intencions de l'autor, no té prou ànima, no apassiona i no engresca el lector. I els personatges -n'hi ha uns quants i inconnexos- són freds, i hi entren i en surten com titelles secundaris.

El contingut de ciència-ficció -que vull creure que el jurat del veterà premi hi ha trobat- és tan obscur -potser perquè va dels famosos i controvertits forats negres- com el disseny de la coberta, un llibre en cartoné -com la moda i el preu

Certificat C99+

Lluís Hernández
La Galera
Barcelona, 2008
Preu: 12,90 euros
Pàgines: 158

1 2 3 4 5

manen- amb marges eixamplats, cos de lletra engrandit i paper gruixut, per passar de les més de cent cinquanta pàgines, inacabables, insípides. ¿Deuen ser, els difuminats personatges blancs del fons de la coberta, quatre ingenus lectors desorientats com un servidor?*

JOCNOU

Clubs de lectura

EMILI TEIXIDOR

El títol del llibre és agressiu i prometedor. Traduït de l'anglès diu *Completament bàrbar: com el llenguatge violent de la dreta enverina la democràcia americana*, i l'autor és Jeffrey Feldman. Però el més interessant és que el text ha estat publicat i distribuït d'una manera passada de moda: gràcies als socis d'un nou club de lectura que capta els associats perquè només publica llibres progressistes, que aquí voldria dir de tendència esquerranosa o revulsiva i provocadora per als poders establerts.

Els socis poden triar entre un catàleg de més de dos-cents títols, entre els quals hi ha clàssics com *Sentit comú*,

de Thomas Paine, i la propaganda que fan assegura que "la dreta ha cregut des del primer moment en el poder de les idees, i en la força dels llibres per legitimar-les, i per això volem crear amb aquest club una eina poderosa que serveixi d'aparador per a les idees de l'esquerra". Quina sort, una dreta plena d'idees! És clar que a Europa tampoc l'esquerra en va gaire sobrada. Cada mes proposen uns títols amb avantatges de tota mena, i la més important no és els descomptes, sinó la recomanació en forma de crítica, comentari o guia de lectura d'autors com ara Erica Jong, Michael Chabon i Barbara Kingsolver, autors coneguts del gran públic.

Els editors han assegurat que no han ressuscitat els clubs de lectura per raons econòmiques, sinó per ajudar a construir un moviment, un estat d'opinió favorable a les seves idees. Confien en la influència que els llibres recomanats tindrà en el debat intel·lectual sobre els grans temes. També es proposen donar a conèixer i ajudar a difondre llibres interessants publicats per petites editorials, que per aquesta raó no arriben al gran públic o no mereixen l'atenció que haurien de tenir en els grans mitjans.

Aquesta fórmula dels clubs de lectura ha estat important a casa nostra,

i només cal recordar la funció que encara fa el Cercle de Lectors. Potser aquesta especialització en temes concrets podria revitalitzar els clubs. Ara també hi ha l'oportunitat de l'oferta que fan alguns diaris, el llibre, el disc, la pel·lícula..., tot i que, com reconeixen aquests *ianquis*, "pràcticament tots els editors i editorials formen un grup intel·lectual progressista". Això i el llibre de butxaca fan difícil el repte de trobar noves maneres d'arribar al lector. Però a moltes biblioteques d'aquí funcionen uns clubs de lectura admirables on els lectors es troben, discuteixen, conviden els autors... o sigui, que també han ressuscitat els clubs i funcionen.*